

УДК 613.95:616.314-053.2

DOI 10.24144/1998-6475.2022.56.31-34

ДО ПИТАННЯ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ДИТЯЧОГО НАСЕЛЕННЯ

Рогач І. М., Погоріляк Р. Ю.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», медичний факультет, м. Ужгород

Резюме. *Вступ.* Важливою частиною загального здоров'я людини, що оцінює стан органів і тканин порожнини рота, впливаючи тим самим на благополуччя людини є стоматологічне здоров'я. Загалом стан стоматологічного здоров'я дитячого населення України на сучасному етапі визначається як незадовільний.

Мета дослідження: дослідити стан стоматологічного здоров'я дітей, які проживають у місті Ужгород.

Матеріали та методи. Методи дослідження: клінічний, статистичний, системний підхід. Матеріалами дослідження стали результати профілактичних оглядів 134 дітей м. Ужгород, в тому числі 49,3% у віці 6 років та 50,7% у віці 8 років. Отримані матеріали оброблені статистичним методом за допомогою комп'ютерної програми Statistika-6.

Результати досліджень. У ході профілактичного огляду встановлено, що 31,8% дітей у віці 6 років і 76,4% дітей у віці 8 років мають карієс. При цьому 42,4 % дітей у віці 6 років і 11,8% дітей у віці 8 років є санованими. Крім того, 21,2% дітей у віці 6 років і 27,9% дітей у віці 8 років мають зубощелепні аномалії.

Висновки. За результатами проведеного дослідження встановлено, що стан стоматологічного здоров'я є незадовільним, що потребує розробки та впровадження комплексних заходів із збереження та зміцнення стоматологічного здоров'я дітей, які проживають у м. Ужгород.

Ключові слова: м. Ужгород, діти, стоматологічний профілактичний огляд, результати.

On the question of dental health of the children population

Rohach I.M., Pohorilyak R.Yu.

Abstract. *Introduction.* Dental health is an important part of overall human health, which assesses the condition of the organs and tissues of the oral cavity, thus influencing human well-being. In general, the state of dental health of the children's population of Ukraine at the current stage is defined as unsatisfactory.

Goal. To investigate the state of dental health of children living in the city of Uzhhorod.

Research materials and methods. Research methods: clinical, statistical, systemic approach. The research materials were the results of preventive examinations of 134 children in Uzhhorod, including 49.3% at the age of 6 and 50.7% at the age of 8. The obtained materials were processed by the statistical method using the computer program Statistika - 6.

Research results. During the preventive examination, it was established that 31.8% of children at the age of 6 and 76.4% of children at the age of 8 have caries. At the same time, 42.4% of children aged 6 and 11.8% of children aged 8 have been treated. In addition, 21.2% of children at the age of 6 and 27.9% of children at the age of 8 have dento-mandibular anomalies.

Conclusions. According to the results of the conducted research, it was established that the state of dental health is unsatisfactory, which requires the development and implementation of comprehensive measures to preserve and strengthen the dental health of children living in Uzhhorod.

Key words: Uzhhorod, children, dental preventive examination, results.

Вступ

Інтегральною частиною загального здоров'я людини, що оцінює стан органів і тканин порожнини рота, впливаючи тим самим на благополуччя людини, забезпечуючи їй можливість спілкування з іншими індивідуумами, відчуваючи комфорт, є стоматологічне здоров'я [1].

«Виміряти» стоматологічне здоров'я реально можна шляхом оцінки співвідношення

ряду показників стоматологічного статусу до «нормативних» (ідеальних) параметрів. У зарубіжній науковій стоматологічній літературі широко використовується такий показник, як приріст карієс-пломба-видалені (КПВ). За рекомендаціями ВООЗ, він не повинен перевищувати 20% у момент випадкового обстеження рандомізованої групи населення [2].

В Україні у багатьох наукових роботах використовується індекс «стоматологічний рівень здоров'я» (СРЗ), запропонований П.А. Леусом [3]. За даними досліджень Е.В. Безвушко та Т.Г. Гутор, цей показник у дітей 12 років варіює від 62,4% до 69,3%, а у 15-річних – від 54,2% до 61,2% залежно від рівня забруднення навколишнього середовища у місці проживання [4].

Підкреслюючи велику значущість таких досліджень, деякі дослідники вказують, що СРЗ із врахуванням різноманітного впливу чинників ризику виникнення стоматологічних захворювань у дітей, що проживають в умовах негативного екологічного та техногенного впливу, вивчений ще недостатньо [5]. Негативний вплив на стоматологічне здоров'я дітей таких чинників, як геохімічні (25%) і кліматичні (19%), що відображено в роботах Р.В. Казакової [6]. О.В. Клітинська показує вплив на рівень стоматологічного здоров'я дітей проживання в гірській географічній зоні, що характеризується складними фізичними та соціальними умовами проживання та природним дефіцитом важливих для формування стоматологічного здоров'я мікро- та макроелементів [7, 8].

Загалом стан стоматологічного здоров'я дитячого населення України на сучасному етапі визначається як незадовільний [9, 10].

З огляду на важливість для якісного життя високого рівня стоматологічного здоров'я ВООЗ приділяє даному питанню значну увагу. У 2003 році ВООЗ була прийнята «Глобальна стратегія по боротьбі з хворобами порожнини

рота», яку Україна прийняла для впровадження в системі охорони здоров'я країни.

Мета дослідження

Дослідити стан стоматологічного здоров'я дітей, які проживають у місті Ужгород.

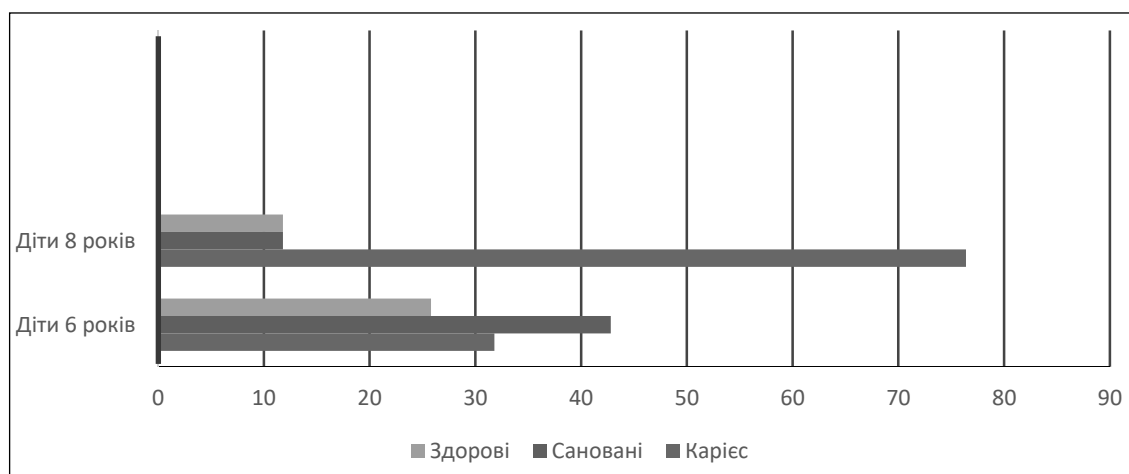
Матеріали та методи

Методи дослідження: клінічний, статистичний, системний підхід. Матеріалами дослідження є результати профілактичних оглядів 134 дітей м. Ужгород у віці 6 (66; 49,3%) та 8 років (68; 50,7%), серед яких 56 (41,8%) дівчат і 78 (58,2%) хлопчиків. Отримані матеріали оброблені статистичним методом за допомогою комп'ютерної програми Statistika-6.

Результати досліджень

Перед проведенням профілактичного стоматологічного огляду дітей із ними проведено гру, під час якої досліджено спосіб харчування дітей і відпрацьовано методику чищення зубів на фантомах. Було встановлено, що 53,7% дітей регулярно вживають овочі та фрукти, а 14,2% дітей постійно вживають шоколадні цукерки, 35,8% – смотальні цукерки та 15,7 % – чіпси. При цьому 35,1 % дітей не забезпечує необхідний гігієнічний догляд за порожниною рота.

Далі було проведено профілактичний огляд дітей та аналіз результатів проведеного стоматологічного профілактичного огляду. На першому етапі було проаналізовано питання наявності в обстежених дітей карієсу. Отримані результати наведено на рисунку 1.

Показник	Карієс	Сановані	Здорові
Діти 6 років життя	31,8	42,4	25,8
Діти 8 років життя	76,4	11,8	11,8

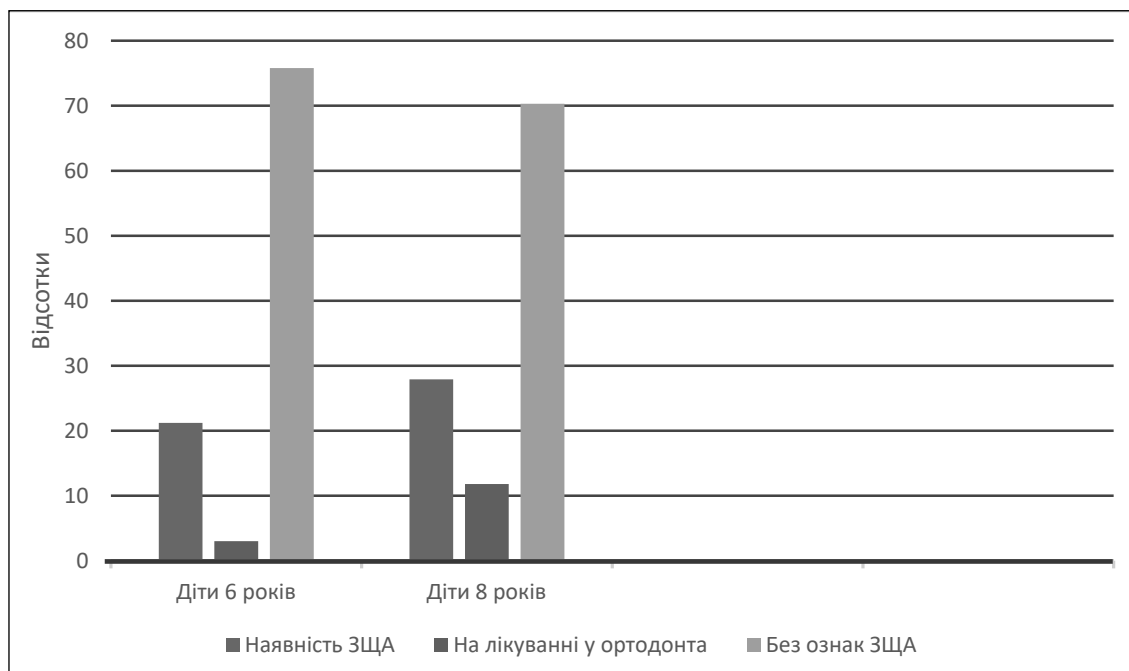
Рис. 1. Наявність карієсу в обстежених дітей м. Ужгород, %.

Аналіз наведених на рисунку 1 даних вказує на те, що у дітей у віці шести років життя карієс виявлений у 31,8% від загальної кількості оглянутих дітей, 42,4 % є санованими і тільки у 25,8% оглянутих дітей ознак карієсу не виявлено.

У дітей у віці восьми років життя карієс виявлений у 76,4% від загальної кількості

оглянутих дітей, 11,8 % є санованими і у 11,8% оглянутих дітей ознак карієсу не виявлено.

Наступним кроком дослідження було проаналізувати наявність в оглянутих дітей зубощелепних аномалій (ЗЩА). Отримані результати наведено на рисунку 2.

Показник	Наявність ЗЩА	На лікуванні в ортодонта	Без ознак ЗЩА
Діти 6 років життя	21,2	3,0	75,8
Діти 8 років життя	27,9	11,8	70,3

Рис. 2. Наявність у обстежених дітей м. Ужгород зубощелепних аномалій, %.

Аналіз наведених на рисунку 2 даних вказує на те, що у дітей у віці шести років життя зубощелепні аномалії виявлені у 21,2%, 3,0% від загальної кількості оглянутих перебувають на лікуванні у ортодонта, а 75,8 % оглянутих дітей ознак даної патології не мають.

У дітей у віці восьми років життя зубощелепні аномалії виявлені у 27,9% від загальної кількості оглянутих дітей, 11,8% від загальної кількості оглянутих перебувають на лікуванні у ортодонта, а 70,3 % оглянутих дітей ознак даної патології не мають.

Якщо взяти загальну кількість обстежених дітей (134 дитини), то можна констатувати, що діти, які мають уражені зуби карієсом, складають 54,4%, а діти, в яких спостерігаються ЗЩА. – 24,6%, з яких 6,7 % перебувають на лікуванні в лікаря-ортодонта.

Крім того, під час профілактичного огляду у дітей виявлено іншу стоматологічну патологію. Так, у шестирічних дітей виявлено іншу стоматологічну патологію у 25,8 % оглянутих та у 30,9% дітей у віці 8 років.

За результатами профілактичного огляду надано загальні та індивідуальні рекомендації батькам із приводу необхідності звернення за медичною допомогою до лікаря-стоматолога та рекомендації з раціонального харчування дітей і правил гігієнічного догляду за порожниною рота.

Висновки

У ході профілактичного огляду встановлено, що 31,8% дітей у віці 6 років та 76,4% дітей у віці 8 років мають карієс. При цьому 42,4 % дітей у віці 6 років та 11,8% дітей у віці 8 років є санованими. Крім того, 21,2%

дітей у віці 6 років і 27,9% дітей у віці 8 років мають зубощелепні аномалії.

За результатами проведеного дослідження встановлено, що стан стоматологічного

здоров'я є незадовільним, що потребує розробки та впровадження комплексних заходів із збереження та зміцнення стоматологічного здоров'я дітей, які проживають у м. Ужгород.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюллетень ВОЗ «Стоматологическое обследование, основные методы». 3-е издательство. Женева. 1989; 21.
2. Планирование стоматологической помощи населению. ВОЗ. Женева. 1980; 35.
3. Леус П.А. Профилактическая коммунальная стоматология. Москва: Медицинская книга. 2008; 443.
4. Безвужко ЕВ. Стоматологічний рівень здоров'я дітей, які проживають у різних за екологічною ситуацією місцевості. *Новини стоматології*. 2008; 3(56): 42-46.
5. Савичук НО. Стоматологічне здоров'я дітей, методологічні підходи та критерії його оцінки. *Современная стоматология*. 2008; 1: 94-98.
6. Казакова РВ, Мельник ВС, Білищук МВ. Порівняльний аналіз показників карієсу зубів і захворювань тканин пародонта у підлітків, які проживають у різних екологічних умовах. *Новини стоматології*. 2013; 1: 78-79.
7. Клітинська ОВ, Стішковський АВ, Гасюк НВ. Оцінка стоматологічного статусу дітей 6–7 років, які постійно проживають в умовах біогеохімічного дефіциту фтору та йоду. *Україна. Здоров'я нації*. 2019; 3: 43-50.
8. Клітинська ОВ, Васько АА. Ранжування уражень карієсом зубів у дітей при ретроспективному аналізі первинної медичної документації. *Україна. Здоров'я нації*. 2016; 3 (39): 45-49.
9. Смоляр НІ. Стоматологічне здоров'я дітей. Досягнення, проблеми, перспективи. *Актова промова 16 листопада 2006 р Львів : Галдент*. 2006; 27.
10. Каськова ЛФ, Попик КМ, Уласевич ЛП. Характеристика каріозних уражень постійних уражень постійних зубів у дітей, які навчаються в початковій школі. *Вісник проблем біології і медицини*. 2018; 2 (2): 366-9.

REFERENCES

1. Bülleten' VOZ «Stomatologičeskoe obsledovanie, osnovnye metody». 3-e izdatel'stvo. Ženeva. 1989; 21.
2. Planirovanie stomatologičeskoj pomoši naseleniû. VOZ. Ženeva. 1980; 35.
3. Leus PA. Profilaktičeskaâ kommunal'naâ stomatologiâ. Moskva: Medicinskaâ kniga. 2008; 443.
4. Bezvuško EV. Stomatologičnij riven' zdorov'â ditej, âkî proživa-ût' u rîznij za ekologičnoû situaciêû mîscevostî. *Novini stomatologii*. 2008; 3(56): 42-46.
5. Savičuk NO. Stomatologične zdorov'â ditej, metodologični pîdhodi ta kriterii jogo ocîнки. *Sovremen-naâ stomatologiâ*. 2008; 1: 94-98.
6. Kazakova RV, Mel'nik VS, Bîlišuk MV. Porîvnâl'nij analiz pokaznikiv kariêsu zubiv î zahvorûvan' tkanin parodonta u pîdlîtîkiv, âkî proživaût' u rîznih ekologičnih umovah. *Novini stomatologii*. 2013; 1: 78-79.
7. Klîtins'ka OV, Stîškovs'kij AV, Gasûk NV. Ocîнка stomatologičnogo statusu ditej 6–7 rokiv, âkî postîjno proživaût' v umovah biogeoхіміčnogo deficitu ftoru ta jodu. *Ukraïna. Zdorov'â nacii*. 2019; 3: 43-50.
8. Klîtins'ka OV, Vas'ko AA. Ranžuvannâ uražen' kariêsom zubiv u ditej pri retrospektivnomu analizi pervinnoî medicnoî dokumentacii. *Ukraïna. Zdorov'â nacii*. 2016; 3 (39): 45-49.
9. Smolâr NÎ. Stomatologične zdorov'â ditej. Dosâgnennâ, problemi, perspektivi. *Aktova promova 16 listopada 2006 r L'viv : Galdent*. 2006; 27.
10. Kas'kova LF, Popik KM, Ulasevič LP. Harakteristika kariôznih uražen' postîjnih uražen' postîjnih zubiv u ditej, âkî navčaût'sâ v počatkovij školi. *Visnik problem biologiî i medicini*. 2018; 2 (2): 366-9.

Отримано 24.08.2022 р.